

Metodiskie ieteikumi valsts pārvaldes funkciju noteikšanai un analīzei.

Valsts budžeta izdevumi

Visu informāciju, proti, budžeta programmu/ apakšprogrammu izdevumus, nodarbināto skaitu norāda plānoto pēc 2009.g. 1.jūlija, budžeta izdevumus norāda saskaņā ar Valsts prezidenta 2009.gada 27.jūnijā izsludināto likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadā”.

Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem (ja ir piešķirti, atbilstoši 99.00.00 budžeta programmai) un izdevumi, kas netiek pakļauti samazinājumam (izdevumi kārtējiem maksājumiem Eiropas Kopienas budžetā, Aizsardzības ministrijas iemaksas NATO un ANO, izdevumi valsts parāda apkalpošanai, izdevumi no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, budžeta savstarpējie transferti un citi iesniegtajā informācijā norādītie izdevumi, kā arī Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai (izņemot atlīdzību Eiropas Savienības fondu tehniskās palīdzības projektos)) – tiek norādīti pie atbilstošās valsts pārvaldes funkcijas.

Funkcijas / uzdevuma nosaukums

Precizētās informācijas sagatavošanai izmanto jau iesniegto, negrozītu funkciju un uzdevumu sarakstu, gadījumā, ja funkcija vai uzdevums netiek turpināts, ņemot vērā budžeta izdevumu samazinājumus sākot ar š.g. 1.jūliju, norāda – funkcija patraukta.

Funkcijas un uzdevumi kā termini nav definēti, tāpēc to lietošana tikai daļēji var atbilst normatīvos aktos (galvenokārt iestāžu nolikumos) noteiktajai formai.

Kopējais vienas programmas / apakšprogrammas funkciju skaits indikatīvi tiek plānots atkarībā no katras konkrētās programmas / apakšprogrammas izmaksām. Nav obligāti katrai apakšprogrammai noteikt vienu funkciju, gadījumā ja tas nepieciešams identisku funkciju nosaukumi var atkārtoties, ja dažādas budžeta programmas finansē vienas un tās pašas funkcijas. Tiek rekomendēts neplānot „sīkas” funkcijas (mazākas par 100 000 LVL) kā atsevišķas (ar savu īpašu nosaukumu), kā arī tiek rekomendēts neparedzēt pārāk dārgas funkcijas, kuru kopsūma pārsniedz 10 milj. LVL, izņemot atsevišķos pamatotos gadījumos, kad funkcija ir pilnībā skaidri definēta un tā nav sadalāma sīkākās funkcijās/uzdevumos, piemēram, Personu ar smagiem garīga rakstura traucējumiem (1. un 2.grupas invalīdiem), invalīdu ar redzes traucējumiem, bērnu bāreņu līdz 2 gadu vecumam, bērnu ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem līdz 4 gadu vecumam un bērnu invalīdu ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem no 4 līdz 18 gadu vecumam sociālās aprūpes nodrošināšana

Funkcijas / uzdevuma nosaukumā ir jāatklāj tā funkcionalitāte, darbība, aktivitāte, kuru pēc būtības īsteno konkrētā iestāde. Piemēram, funkcija „Ārstniecība” ir pārāk plašs un ietilpīgs funkcijas nosaukums, bet ieteicamā forma - „Ārstniecības pakalpojumu sniegšana fiziskām personām īpašu slimību (tuberkulozes, citas plaušu

slimības) gadījumos” - jau precīzāk raksturo iestāde konkrēto darbību un darbības jomu.

Jāievēro, ka vienas programmas / apakšprogrammas ietvaros var īstenot vairākas funkcijas / uzdevumu, un arī pretēji vienas funkcijas / uzdevuma īstenošanu var nodrošināt vienlaikus īstenojot vairākas budžeta apakšprogrammas. Šajā gadījuma identiski funkcijas nosaukumi var atkārtoties.

Pie nozares vadības funkcijām (ja tādu ir nepieciešams nodalīt un ir pamats to darīt, vairumā gadījumu, ieteicams šo funkciju apvienot ar politikas un stratēģiskā plānošanas funkciju) tiek pieskaitīti uzdevumi un izmaksas, tajās ietilpst:

- ministra un tā biroja nodrošinājumu,
- valsts sekretāra birojs (ja tāds ir izveidots) un tā nodrošinājums,
- gadījumā, ja lielu (vairāk nekā 500 strādājošie vai tuvu tam) iestāžu gadījumos ir nodalīti vadītāju biroji (palīgi, padomnieki, konsultatīvās amatpersonas, u.c.) un to nodrošinājums

Iespēju robežās **atbalsta funkcijas tiek proporcionāli sadalītas starp nozares resora saturiskajām funkcijām, atbilstoši saturiskajā funkcijā nodarbināto skaitam**, izņemot gadījumus, kad atbalsta funkcija ir specifiska (sniedz atbalsta un metodiskos pakalpojumus citām pārvaldes iestādēm) un finansiāli ietilpīga, piemēram IZM pedagogu darba samaksas aprēķins, vai FM iekšējais audits un grāmatvedība. Izņēmuma gadījumu piemēri:

- vispārējais IT atbalsts – atbalsta funkcija (izmaksas un darba slodzes pieskaitāmas pie konkrētām rīcībpolitikas funkcijām), - izņemot specializētās IT funkcijas, piemēram DAUKS,
- vispārējā saimnieciskā darbība – izņemot -ja tā nav saistīta ar specifisku īpašumu pārvaldīšanu,
- vispārējā lietvedība un dokumentu aprīte – izņemot, piemēram, Valsts kancelejā dokumentu aprīte ir saturiskā funkcija, bet RAPLM tā ir atbalsta funkcija).

Funkciju iedalījums

Iespēju robežās lūgums pie funkcijām norādīt to iedalījumu atbilstoši klasēm un apakšklasēm (šeit minētais uzskaitījums nav pilnīgs un iestāde to var papildināt), lietojot kādu no atslēgvārdiem (**BOLD**):

- Vadības, attīstības un stratēģiskā **plānošana** (politikas plānošanas dokumenti, institūcijas vadības dokumentu izstrāde, budžeta plānošana, koordinācijas, visu politikas plānošanas posmu īstenošana) funkcijas, ar to saprotot:
 - attīstības **plānošanas dokumentu** projektu sagatavošana
 - tiesību aktu projektu izstrāde un virzīšana pieņemšanai Ministru kabinetā
 - Normatīvo aktu ekspertīze
 - Iestāžu darbības koordinēšana
 - Nozares vadības funkcijas (skat. iepriekš)

- Resora ietvaros veiktā starpinstitūciju darbības **koordinācija**, padotības iestāžu administratīvās darbības **uzraudzība**, padotības iestāžu **konsultēšana** un **administratīvās kontroles** funkcijas
- **Atbalsta** funkcijas (gadījumā, ja iestādes nodala šīs funkcijas atsevišķi un ir pamatota būtiska nepieciešamība nodalīt atbalsta funkcijas)
 - **personālvadības** funkcijas
 - **IT atbalsta** (t.sk. centralizēto reģistru un informācijas sistēmu uzturēšana) funkcijas
 - **Grāmatvedības un finanšu vadības** funkcijas
 - **Saimnieciskās darbības** (veidlapu un formu centralizēta sagatavošana, centralizēti autotransporta pakalpojumi funkcijas
 - **Nekustamā īpašuma** (ja tāds ir) apsaimniekošanas funkcijas
 - **Dokumentu aprites un lietvedības** nodrošināšana
 - **Sabiedriskās attiecības**, komunikācija ar masu mēdijiem
 - **Publiskā iepirkuma organizēšana**
 - **Iekšējais audīts** (t.sk. kvalitātes vadība)
 - **Vispārējais tiesiskais un juridiskais atbalsts** (t.sk. starptautiskie sakari)
- **Regulēšanas un kontroles** funkcijas (administratīvie akti, kas attiecas uz privātās jomas nodalītiem subjektiem- **licencēšana, atļauju izsniegšana, akreditācija, inspekcija, audits, kontrole, uzraudzība**, iestādes **administratīvās** darbības un uzdevumi), ietverot - **Nacionālie atbalsta instrumenti** un **ES fondu un citu ārvalstu atbalsta instrumentu** (t.sk. **SF sadarbības un atbildīgās iestāde**) ieviešanu, kontroli, metodisko atbalstu un uzraudzību.
- Pakalpojumu funkcijas (**pakalpojumu sniegšana** privātpersonām un citām publiskām personām, t.sk. centralizēto servisu apkalpošana, dotāciju un subsīdiju sadale, arhivēšana iesniegto projektu izvērtēšana, citu subjektu sagatavoto projektu ekspertīze, dokumentu aprites funkcija (kā pakalpojumu sniegšana citām iestādēm un orgāniem)), ietverot arī subsīdiju un dotāciju sadali.

Piemēri:

Pašlaik formulēta funkcija / uzdevums dažādu ministriju sarakstos	Vēlamais, ieteicamais funkciju / uzdevuma formulējums
Ārstniecība	„Ārstniecības pakalpojumu sniegšana fiziskām personām īpašu slimību (tuberkulozes, citas plaušu slimības) gadījumos”
Sabiedrības informēšana	Sabiedrības informēšana par ES jautājumiem (atbalsta funkcija) (gadījuma jā ir būtisks pamats šāds funkcijas nodalīšanai)
Informēt ārvalstu oficiālās institūcijas un sabiedrību par Latvijas Republiku	Informēt ārvalstu oficiālās institūcijas un sabiedrību par Latvijas Republiku (pakalpojumu sniegšana)
23.Atbalsta funkcija	Atbalsta funkcijas muitas darba nodrošināšanai, pārvaldei, darbības koordinācijai un administrēšanai
14.03.00 Eiropas Savienības finansētie	Eiropas Savienības finansētie pašvaldības projektu

pašvaldības projekti	pārvalde, lai pašvaldības var sniegt publiskos pakalpojumus ūdenssaimniecības jomā
----------------------	--

Ministrijas prioritāte (5 – visaugstākās vērtētās funkcijas, 1 – zemākās vērtētās funkcijas) atbilstoši iestādes vērtējumam, augstāko vērtējumu sniedzot tikai ierobežotam skaitam funkciju un uzdevumu.

0 – funkcijas / uzdevuma turpmāka izpilde tiek pārtraukta un netiek turpināta valsts pārvaldes sistēmā.

1 – funkcija / uzdevums ir maznozīmīga, tās izpildes pārtraukšana var pozitīvi ietekmēt uzņēmējdarbības attīstību, funkcija vai uzdevums nav raksturīgs valsts pārvaldei, bet, iespējams, ka to var pārņemt citas juridiskas personas.

2- funkcija nav tieši saistīta ar valsts pārvaldes mērķu sasniegšanu, atteikšanās no tās izpildes vai tās izpildes pārtraukšana uz laiku nerada draudus būtisku valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanai. To var pārņemt cita juridiska persona.

3- funkciju var īstenot privātās personas, tās patraukšana valsts pārvaldes sektorā neatstāj būtisku ietekmi uz pakalpojumu kvalitāti, funkcija izpildes sasniegumi tiek izmantoti kā starprezultāti valsts pārvaldes funkciju un pakalpojumu īstenošanai. To var deleģēt citai juridiskai personai, izvērtējot ieguvumus un zaudējumus.

4- funkciju izpilde ir nozīmīga valsts pārvaldes institūcijām, lai sniegtu pakalpojumus, kurus tikai daļēji nodrošina privātais sektors, sasniegumi un pakalpojumi tiek izmantoti kā starprezultāti vai galarezultāti būtiskāko pārvaldes pakalpojumu sniegšanas procesā

5- valsts pārvaldes pamatfunkcijas, to nodošana privātajam sektoram var ierobežot vienlīdzības principa ievērošanu. Šie pakalpojumi nav piederīgi privātajam sektoram. Pakalpojumu un funkciju nodošana privātajam sektoram nav iespējama.